

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

(повне найменування вищого навчального закладу)

Факультет психології та соціальної роботи

(повне найменування інституту/факультету)

Кафедра соціальних теорій

(повна назва кафедри)

Д и п л о м н а р о б о т а

магістра

на тему: **«Правове регулювання загальнообов'язкового
державного соціального страхування від нещасного випадку на
виробництві»**

«Legal regulation of compulsory state social insurance against accidents at work»

Виконала: студентка денної форми навчання
спеціальності 231 Соціальна робота
Кузьмич Ксенія Олександрівна

Керівник к. юрид.н., доц. Вінницький О.О.

Рецензент к. юрид.н., доц. Серебро М.В.

Рекомендовано до захисту:

Протокол засідання кафедри

№ ____ від _____.2020 р.

Захищено на засіданні ЕК № ____

протокол № ____ від _____ 2020 р.

Оцінка _____ / _____ / _____
(за національною шкалою, шкалою ECTS, бали)

Завідувач кафедри

Голова ЕК

Хлівнюк Т.П.

(підпис)

(підпис)

(ПБ)

Одеса – 2020

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВОГО ДЕРЖАВНОГО СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ ВІД НЕЩАСНОГО ВИПАДКУ НА ВИРОБНИЦТВІ	6
1.1.Історичні концепції способів захисту постраждалих від нещасного випадку на виробництві	6
1.2.Поняття та принципи загальнообов'язкового державного соціального страхування від нещасного випадку на виробництві	16
Висновки до розділу 1	22
РОЗДІЛ 2. ПРАВОВИЙ СТАТУС СУБ'ЄКТІВ ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВОГО ДЕРЖАВНОГО СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ ВІД НЕЩАСНОГО ВИПАДКУ НА ВИРОБНИЦТВІ	25
2.1.Правовий статус застрахованих та осіб, які мають право на забезпечення	25
2.2.Правовий статус страхувальників	30
2.3.Правовий статус Фонду соціального страхування України	35
Висновки до розділу 2	48
РОЗДІЛ 3. ДИНАМІКА НАДАННЯ ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВОГО ДЕРЖАВНОГО СТРАХОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА ВИРОБНИЦТВІ	50
3.1.Нещасний випадок як підстави надання страхового забезпечення у медичному центрі «Yes Medical»	50
3.2. Види страхових виплат та порядок їх надання	60
Висновки до розділу 3	63
ВИСНОВКИ	65
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	70

ВСТУП

Як показує світовий досвід безпека праці є основною гарантією стабільності та якості будь-якого виробництва. До того ж відсутність нещасних випадків позначається на професійній активності працюючих, на моральному кліматі в колективі, скорочує витрати на пільги та компенсації за роботу в шкідливих та небезпечних для здоров'я умовах.

Актуальність теми магістерської роботи обумовлена тим, що в Україні постійно збільшується виробничий травматизм, зростає кількість тих, які працюють у незадовільних умовах праці. Значні кошти витрачаються на відшкодування шкоди та реабілітацію осіб, які постраждали внаслідок нещасного випадку на виробництві. Крім цього, багато грошей витрачають підприємства на оплату пільг і компенсацію працівникам за роботу у важких і шкідливих умовах.

Така ситуація з травматизмом покладає на Державну службу України з питань праці обов'язок посилити державний нагляд за додержанням законів та інших нормативно-правових актів з питань охорони праці в частині промислової безпеки, безпечного ведення робіт юридичними та фізичними особами, які відповідно до законодавства використовують найману працю.

Загальнообов'язкове державне соціальне страхування являє собою правові відносини, що виникають між учасниками соціально-страхових відносин (застрахованими особами, страхувальниками, страховиками) з метою захисту соціальноважливих інтересів застрахованих осіб у зв'язку з виникненням суспільно важливих обставин (страхових випадків), які згідно з чинним законодавством України є підставою для здійснення страхових соціальних виплат за рахунок коштів страховиків.

Мета магістерської роботи – теоретико-емпіричним шляхом вивчити правове регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування від нещасного випадку на виробництві

Мета зумовила вирішення у магістерській роботі таких **завдань**:

1. Проаналізувати теоретичні погляди на загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві;

2. Розглянути правовий статус суб'єктів загальнообов'язкового державного соціального страхування від нещасного випадку на виробництві;

3. Вивчити динаміку надання загальнообов'язкового державного соціального страхування від нещасного випадку на виробництві.

Об'єктом дослідження є правові відносини у сфері соціального страхування.

Предметом дослідження є правове регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування від нещасного випадку на виробництві.

Методи дослідження: методологічну основу магістерської роботи становлять загальнонаукові методи наукового пізнання. Емпіричну базу дослідження склали працівників медичного центру «Yes Medical» у місті Одеса.

Вагомий внесок у розвиток наукової думки у сфері соціального страхування зробили такі вчені, як В. С. Андреев, В. В. Андрієв, В. М. Андрієв, Є. І. Астрахан, К. С. Батигін, М. І. Боднарук, О. Є. Костюченко, О. І. Кульчицька, Н. А. Купіна, С. М. Синчук, А. М. Слюсар, Б. І. Сташків, Б. С. Стичинський, Н. М. Хуторян, М. Ю. Федорова, попри важливість системи соціального страхування, правові проблеми соціального страхування від нещасного випадку на виробництві.

Правові проблеми соціального забезпечення, соціального страхування розглядались у магістерській роботі відомих українських і російських вчених: В.М. Андрієва, Я.І. Безуглої, Н.Б. Болотіної, І.М. Сироти, В.Г. Ротаня, Б.І. Сташківа, Б.С. Стичинського, В.В. Жернакова, С.М. Сивак, В.С. Андреева, Є.І. Астрахана, Н.А. Вігдорчика, К.С. Батигіна, А.Д. Зайкіна, М.Л. Захарова, Р.І. Іванової, Є.Є. Мачульської, Г.С. Симоненка, Є.Г. Тучкової та інших.

Виклики, з якими стикається наша держава за сучасних умов, призводять до значних економічних і соціальних втрат. Пом'якшення та

обмеження негативного впливу такої нестабільності на громадян можливе лише за умови створення ефективної системи соціального захисту населення, здатної забезпечити соціальну підтримку населення та реалізацію соціальних функцій.

Апробація дослідження: основні положення роботи докладено на 76-й студентській науковій конференції ОНУ імені І.І. Мечникова (22-25 квітня 2020 року), а також на міжнародній науково-практичній конференції «Гендерна конструкція соціуму: історія і сучасність» (20-21 травня 2020 року).

Магістерська робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаних джерел.

ВИСНОВКИ

У магістерській роботі в повній мірі була охоплена тема правового регулювання загальнообов'язкового соціального страхування від нещасних випадків на виробництві. В ході написання магістерської роботи було вирішено ряд завдань. Перша задача полягала у аналізі теоретичних поглядів на загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві;

Проаналізовано теоретичні погляди у сфері соціального страхування такими вченими як В. С. Андреев, О. Є. Костюченко, О. І. Кульчицька, Н. М. Хуторян, М. Ю. Федорова. Виникнення цього виду страхування пов'язане з історією боротьби працівників за свої права, насамперед права на захист та забезпечення постраждалих, від нещасного випадку на виробництві. Для визначення тенденцій розвитку законодавства про державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві були проаналізовані історичні аспекти формування способів захисту постраждалих від нещасного випадку на виробництві.

Можна констатувати, що протягом останніх кількох сторіч виникли певні способи захисту постраждалих від нещасного випадку на виробництві: деліктно-договірний спосіб, який ґрунтується на засадах договору та цивільно-правового принципу відповідальності; деліктний спосіб, в основі якого є виключноцивільно-правова відповідальність заподіяча шкоди, спеціальна розширена відповідальність роботодавців, в основу якої покладено принципи цивільно-правової відповідальності, які закріплені в окремому спеціальному нормативно-правовому акті, та соціальне страхування (обов'язкове та добровільне). При цьому соціальне страхування є результатом трансформації цивільно-правових способів захисту постраждалих на виробництві, які ґрунтувалися на індивідуальній відповідальності заподіяча шкоди, у соціально-страховий механізм колективної відповідальності у зв'язку з настанням особливого соціального ризику – ризику втрати заробітної плати

внаслідок завдання шкоди життю, здоров'ю та працездатності робітника нещасним випадком на виробництві.

Першим етапом розвитку соціального захисту працюючих було відшкодування шкоди за нормами цивільного права. Відшкодування здійснювалося в повному обсязі, але отримання його було пов'язане із цілою низкою труднощів: по-перше, з необхідністю встановлення судом права працівника на отримання відшкодування, а по-друге – з ризиком неплатоспроможності роботодавця.

Другим етапом можна вважати період спеціальної відповідальності роботодавця за шкоду, заподіяну працівнику нещасним випадком на. Цей етап характеризувався тим, що обов'язок доведення вини перемістився з працівника на роботодавця, який мав довести провину потерпілого в тому, що стався нещасний випадок, а також можливістю добровільного страхування відповідальності роботодавця, що давало змогу розраховувати і планувати свої витрати на забезпечення працівників, а працівникам значно спрощувало отримання відшкодування.

Третім етапом стало введення обов'язкового соціального страхування віднещасного випадку на виробництві ХХст., вже за часів незалежності України. Перехід від спеціальної відповідальності роботодавця та можливості добровільного страхування до соціального страхування від професійних ризиків пов'язаний зі зміною основ страхування – його об'єкта, принципів і завдань.

Проаналізувавши історичний досвід нашої країни, а враховуючи також досвід економічно розвинених західних країн, можна зробити висновок, що серед усіх механізмів захисту постраждалих від нещасного випадку на виробництві обов'язкове соціальне страхування є найбільш ефективним, є саме тією системою, яка, по-перше, може забезпечити необхідний та належний соціальний захист працівників, а по-друге, є економічно найбільш вигідною для роботодавця.

Наступним завданням було розглянути правовий статус суб'єктів загальнообов'язкового державного соціального страхування від нещасного випадку на виробництві.

Правові проблеми соціального забезпечення було вивчено у наукових працях відомих українських і російських вчених: В.М. Андріїва, Б.І. Сташківа, Б.С. Сличинського, В.В. Жернакова, Є.Г. Тучкової. Застрахованою особою в системі загальнообов'язкового державного соціального страхування слід вважати фізичну особу, яка відповідно до законодавства підлягає державному соціальному страхуванню від нещасного випадку на виробництві в обов'язковому порядку або на засадах добровільної участі незалежно від факту оплати страхових внесків страхувальником.

Права та обов'язки застрахованої особи, застрахована особа має право: отримати в установленому законодавством порядку свідоцтво про загальнообов'язкове державне соціальне страхування; отримувати від страхувальника підтвердження про сплату страхових внесків, у тому числі в письмовій формі; вимагати від страхувальника сплати страхових внесків, у тому числі в судовому порядку; обирати або змінювати в порядку, визначеному законом, страхову організацію, яка здійснює виплату довічних пенсій; обирати порядок здійснення виплати пенсії; залишатись учасником системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування в разі тимчасового припинення до досягнення пенсійного віку сплати страхових внесків з дотриманням вимог цього Закону; достроково розривати договір про добровільну участь у порядку, визначеному цим Законом.

Проведено дослідження і вивчено динаміку надання загальнообов'язкового державного соціального страхування від нещасного випадку на виробництві. Нещасним випадком на виробництві слід вважати обмежену в часі подію або раптовий вплив на застрахованого небезпечного виробничого фактора або середовища, внаслідок чого було завдано шкоду психічному або фізичному стану здоров'я, що спричинило повну або часткову втрату працездатності.

Вибірку дослідження склали 20 працівників медичного центру «Yes Medical». З лютого 2020 року було розпочато дослідження працівників медичного центру «Yes Medical», з різним стажем роботи. Під час проведення дослідження було здійснено спостереження за працівниками, які мають стаж роботи до 5 років, і працівники, які мають стаж 10 - 15 років.

Було опрацьовано документацію за весь період роботи медичного центру, які стосуються стрхування працівників і здійснено підрахунок нещасних випадків на даному виробництві. Таким чином в період з 2013 -2019 роки. За 8 років роботи медичного центру постраждалих в нещасних випадках було 15 чоловік. З яких 11 осіб з досвідом роботи до 5 років і 4 людини з досвідом роботи від 8 - 10 років. Всі співробітники медичного центру були застраховані і отримували страхові виплати в розмірі від 50% до 100% середньої заробітної плати.

Також було проведено дослідження в період з лютого – листопад, було здійснено спостереження за працівниками медичного центру, виявлення за цей період виникнення нещасних випадків. За результатами дослідження виявлено два нещасних випадки на виробництві, соціальне страхування для постраждалих було виплачено в розмірі від 50% -100% від середньої заробітної плати.

Отже можна зробити висновок, що у медичному центрі «Yes Medical» впроваджено правове регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування. Кожний працівник медичного центру є застрахованою особою в системі загальнообов'язкового державного соціального страхування і має право: пред'являти свідоцтво про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на вимогу страхувальника, посадових осіб виконавчих органів Пенсійного фонду; надавати на вимогу страхувальника, територіального органу Пенсійного фонду документи, що засвідчують відомості, які мають бути занесені або містяться в її персональній обліковій картці в системі персоніфікованого обліку та Державному реєстрі загальнообов'язкового державного соціального

страхування; повідомляти територіальні органи Пенсійного фонду про зміну даних, що вносяться до її персональної облікової картки; укладати договір страхування довічної пенсії з обраною страховою організацією та не розривати цей договір протягом життя (крім випадків зміни страхової організації згідно із цим Законом); виконувати інші вимоги, передбачені цим Законом, а також нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до цього Закону.

Таким чином було опрацьовано тему правового регулювання загальнобов'язкового соціального страхування від нещасних випадків на виробництві.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Абрамов В. Ю. Страхування - Теорія і практика, 2007. 512 с.
2. Алексєєв С.С. Держава і право: Початковий курс.:Юрид.літ, 2008р. 172с.
3. Батигін К. С. Право соціального забезпечення. Загальна частина., 1998. 317 с.
4. Баулін Ю. В., Борисов В. І., Тютюгін В. І. Кримінальне право України: Особлива частина: підруч. / За ред. В. В. Сташиса, В. Я. Тація. Харків: Право, 2010. 608 с.
5. Баулін Ю. В., Борисов В. І., Тютюгін В. І. Кримінальне право України: Особлива частина: підруч. / За ред. В. В. Сташиса, В. Я. Тація. Харків: Право, 2010. 608 с.
6. Бланкарт Ш. Державні фінанси в умовах демократії. Київ: Либідь, 2000. 653 с.
7. 12.Богдан О. І., Михайлюк С. О. Дослідження інтересів підприємства відносно економічної безпеки. Вісник економічної науки України. 2019. №1. С. 36-38.
8. Боднарук М. І. Об'єкти правовідносін загальнообов'язкового державного соціального страхування. Підприємництво, господарство и право.2002. № 6. С. 55-56.
9. Боднарук М. І. Суб'єкти правовідносін у сфері державного соціального страхування. Підприємництво, господарство и право.2018. № 5. С. 71-76.
- 10.Болотіна Н. Б. Право соціального захисту України. Київ: Знання, 2018. 663 с.
- 11.Васечко Л. І. Теоретико-методологічні засади соціального страхування. Збірник наукових праць Луцького національного технічного університету. Серія «Облік і фінанси». 2008. Вип. 5 (20). Ч.1. С.41-51.
- 12.Васечко Л. І. Теоретико-методологічні засади соціального страхування. Збірник наукових праць Луцького національного технічного

- університету. Серія «Облік і фінанси». 2008. Випуск. 5 (20). Ч.1. С.41-51.
- 13.Вінницький О.О. «Особливості соціального страхування від нещасних випадків на виробництві» Одеський національний університет імені І.І.Мечникова 2020р.
 - 14.Вигдорчик Н.А. Соціальне страхування в загальнодоступному викладі. Москва: Питання праці, 2006р. 195 с.
 - 15.Вигдорчик Н. А. Соціальне страхування. Систематичний виклад історії, організації та практики всіх форм соціального страхування. СПб: Практическая медицина, 2015. 295 с.
 - 16.Воронова Л. К. Фінансове право України. Київ: Правова єдність, 2009. 395 с.
 - 17.Гаврилова О. О. Щодо Принципів загальнообов'язкового державного соціального страхування від нещасного випадка на виробництві та професійного захворювання. Митна справа.2013.
 - 18.Дементьев Е. М. Фабрика, що вона дає населенню і що вона у нього бере. СПб: Изд. т-ва І. Д. Ситіна, 2018. 256 с.
 - 19.Догадов В. М. Правове регулювання праці при капіталізмі. Москва: Держ. вид-во юрид. лит., 2005. 194 с.
 - 20.Дуденкова М. Б. Обов'язкове соціальне страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.05, 2009.168с.
 - 21.Дунаєва Л.М. Методичні рекомендації до написання кваліфікаційних робіт РВО «магістр» для студентів Галузі знань 23 «Соціальна робота» спеціальності 231 «Соціальна робота» / Дунаєва Л.М. Хлівнюк Т.П., Кулава К.О .. - О .: Одеський національний університет імені І.І.Мечникова, 2019. - 39 с.
 - 22.Дюгі Л. Соціальне право, індивідуальне право і перетворення держави / пер. с фр. А. С. Яценко; предисл. А. С. Алексеева.Москва: URSS, 2015. 147 с.

- 23.Єфімов С. Л. Економіка і страхування: Енциклопедичний словник. Москва: Церіх-ПЕЛ, 2006.528 с.
- 24.Єрмоєнко В. В. Підстави виникненняіндивідуальних трудових отношений з членами фермерських господарств й других Сільських господарств. Право та інновації. 2017. No 2 (18) С. 46-54.
- 25.Забелін Л.В.Теорія соціального забезпечення. Москва: Видання ВЦРПС, 2007. 202 с.
- 26.Забігайло В.К., Замчук О. В., Мироненко О.М. Еволюція сучасної буржуазної держави і права. Київ: Наук.думка, 2018. 282 с.
- 27.Зайчук О. Б. Правовий статус централізованих позабюджетних цільових ФОНДІВ: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2005. 238 с.
- 28.Занфірова Т. А., Іншін М. І., Прилипко С. М. Право соціального забезпечення в Україні: підруч. Харків: Фінн, 2012. 640 с.
- 29.Захаров М. Л., Тучкова Е. Г. Право соціального забезпечення Росії. Москва: Волтерс Клувер, 2004. 608с
- 30.Караченцев С. Ю. Правове регулювання Розслідування професійного захворювання: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.05. Харків, 2013. 178 с.
- 31.Кіліміченко О.П. Практика соціального страхування в Германії.Вестнік державного соціального страхування. 2001. No 2. С.52-55.
- 32.Кіліміченко О.П. Соціальне страхування в Данії. Вісник державного соціального страхованія.2001. No 10.С. 45-46.
- 33.Ковалевський С. М. Обов'язкове соціальне страхування від нещасних випадків на виробництві: правові питання. Москва: Анкил, 2004. 223с.
- 34.Ковалевський С. М. Обов'язкове соціальне страхування від нещасних випадків на виробництві: правові питання: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.05. СПб, 2003. 205 с.69.
- 35.Коваль О. П. Модернізація системи соціального страхування в Україні. Аналіт.доп. Київ: НІСД, 2014. 38 с.
- 36.Колодій А.М., Копейчиков В.В. Загальна теорія держави і права: навч. посіб. Київ: ЮрінкомІнтер, 2002. 368 с.72.Колодій А. М., Копейчиков В.

- В., Лисенков С. Л. Теорія держави і права: навч. посіб. Київ: Юрінком Інтер, 2002. 368 с.
37. Конопельцева О. О. Медичний огляд як елемент фактичного складу Виникнення, зміни та припиненням трудових правовідносін: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.05. Харків, 2011. 20 с.
 38. Конопліна Ю.С. Соціальне страхування: навч.посіб. Суми: ВТД «Університетська книга», 2008. 224с.
 39. Міхеєва Ю. Є. Досвід Німеччини в удосконаленні системи обов'язкового соціального страхування. Вісник державного соціального страхування. 2003. № 5. С. 68-75.
 40. Москаленко О. В. Доступність як принцип загальнообов'язкового державного соціального страхування в Україні. Право та інноваційне суспільство. 2014. №1 (2). С. 77-84.
 41. Москаленко О. В. Основні засади загальнообов'язкового державного соціального страхування в умовах ринкової економіки: монографія. Харків: Юрайт, 2013. 400с.
 42. Надточій Б.О. Соціальне страхування у контексті історії. Соціальний захист. 2003. № 2. С. 20–24.
 43. Надточій Б. О. Соціальне страхування чи соціальне забезпечення? Україна: аспекти праці. 2003. №1. С. 31–34.
 44. Олієвська М. Г. Формування та розвиток національної системи соціального страхування найманими працівників: дис. ... канд. екон. наук: 08.00.07. Рівне, 2009. 180 с.
 45. Палівода А.В. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування"» 2019р.
 46. Прилипко С. М. Право на пенсійне забезпечення та його реалізація в умовах ринкової економіки. Право України. 2003. № 2. С. 45-48.
 47. Прилипко С. М. Солідарні засади у соціальному забезпеченні. Право України. 2003. №1. С. 83-85.

48. Прилипко С. М., Ярошенко О. М. Право соціального забезпечення в Україні: підруч. Харків: Фінн, 2009. 434 с.
49. Соловійов А. В. Поняття нещасного випадку на виробництві. Проблемі законності. 2016. №85. С. 68-74.
50. Степанян В. А. Обов'язкове соціальне страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань і шляхи його вдосконалення: дис. канд. екон. наук: Москва, 2006. 150с.
51. Тарасенко В. С. Відмінність державної соціальної допомоги від державного соціального страхування. Актуальні проблеми держави і права. 2012. Вип. 63. С. 338-342.
52. Турбіна К.Є. Теорія і практика страхування: Учеб. пособие. Москва: Анкил, 2003. 705
53. Тарасенко В. С. Відмінність державної соціальної допомоги від державного страхування. Актуальні проблеми держави і права. 2019. Вип. 63. С. 338-342.
54. Турбіна К. Е. Теорія і практика страхування: Учеб. пособие.: Анкил, 2003. 705 с.
55. Удалов С. А. Страхування від нещасних випадків на виробництві в Російській Федерації: дис. ... канд. екон. наук: 08.00.10., 2005. 149 с.
56. Федорова М. Ю. Поняття соціального страхування. Журнал російського права. 2018. № 1. С. 35-43.
57. Федорова М. Ю. Теоретичні проблеми правового регулювання соціального страхування. Омськ: ОмГУ, 2003. 382 с.
58. Федорова М. Ю. Теоретичні проблеми правового регулювання соціального страхування: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.05. СПб, 2003. 362 с.
59. Фогельсон Ю. Б. Введення в страхове право. Просто про складене. Москва: БИК, 2019. 327 с.
60. Фогельсон Ю. Б. Коментар до страхового законодавства. Москва: МАУП, 2002. 347 с.

- 61.Харіна Л. В. Педагогічні аспекти державного соціального страхування в системі соціального захисту населення в Росії: дис. ... канд. педагог. наук: 13.00.01. Ставрополь, 2005. 184 с.
- 62.Хрупачев А. Г., Хадарцев А. А., Каменєв Л. І., Панов І. В., Сєдова О. А. Методологічна концепція професійного ризику і його кількісна оцінка. Загрози і безпека. 2010. №35 (92). С. 69-80.
- 63.Шамшина І. І. Поняття «Роботодавець» як правова категорія: проблемні питання. Правова держава: щорічник наукових праць. 2010.Віп. 21.С. 245-252.
- 64.Шевченко Л.А., Турінова Т.І. Зарубіжний досвід соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань. Вісник Кузбасівського державного технічного університету. 2006. № 1.С. 91-95.
- 65.Енгель І.Ф.Соціальное страхування в буржуазних державах. Москва: Питання праці, 1925. 61 с.
- 66.Юровський В. В. Правове регулювання отношений в системі загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок Безробіття: дис.канд. юрид. наук: 12.00.05. Харків, 2005. 218с.
- 67.Юровський В. В. Правове регулювання отношений в системі загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок Безробіття: 12.00.05. Харків, 2005. 19 с
- 68.Якушев Ю.В. Державне соціальне страхування в Росії. Москва: Профиздат, 2007. 160 с.
- 69.Янова С. Ю. Соціальное страхування в системі соціального захисту населення: організація і фінансовий механізм. СПб, 2001. 400с.
- 70.Яроцький В.Г. Страхування робітників у зв'язку з відповідальністю підприємців. СПб: Тип. А.Бенке, 2018. Т. 1.496с.

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ ВІДДАЛЕНОГО ДОСТУПУ

1. Андреев В. С. Соціальне забезпечення в СРСР: правові питання: Юрид.лит.,1998.256с.http://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/11723/1/Yrugina_2016.pdf
2. Оути Е., Пабст Б., Рикке В. Системи обов'язкового соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань, 2003.447 с <https://ips.ligazakon.net/document/T991105>
3. Таль Л. С. Трудовий договір. Цивілістичному дослідження. Ч. I: Загальне вчення. Ярославль: Друкарня губернського правління, 1913. 150 с. <http://www.bibliard.ru/vcd-686-1-590/goodsinfo.html>
4. Теттенборн З.Р. Радянське соціальне страхування. Москва: Питання праці, 1999. 139 с. <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/85727/22-Melnychuk.pdf?sequence=1>

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ

1. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, № 46-47, ст.403)
2. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності» (від 3 квітня 2003 року N 660-IV) Рішенням Конституційного Суду України від 27 січня 2004 року N 1-рп/2004